

סיפורו האישי של המהפכני

אחרי שהספקתי לא פחות מיתר הפועלים שהיו עובדים יום שלם מאחר והייתי בחור שרירי מאד וחסון. הייתי רץ הביתה ונותן שעוריי נגינה עד הערב. בערב הייתי ממחר לקולנוע

1924: המורה לפסנתר מסור

עדן, שהיה אז הקולנוע היחיד בתל-אביב, בו הועסקתי כמנהל.

ב-1925 בא דודי יוסף גלזמן מגרמניה, בה שימש כמהנדס מכונות, ופתח קורסים טכניים. עד 1939 סיימו את לימודיהם במוסד כ-800 תלמידים, שרובם נסעו לחוץ לארץ כדי להשיג תלם שם ולזכות בתואר מהנדס. דודי לקח אותי לבית-הספר והתחלתי לעסוק שם בהוראה. במשך ארבע שנים לימדתי שם מתמטיקה ופיזיקה. ב-1929 עזבתי הכל ונסעתי לצרפת ללמוד הנדסה. שלוש שנים למדתי בקאן. חזרתי מצויד בהמלצה של מנהל האוניברסיטה של קאן.

מורה, שופט ומנהל

המנהל המדיני עלי בפני נותני העבודה. כתב על התנהגותי הטובה ורמתי המקצועית הגבוהה. לפני שחזרתי ארצה, עבדתי חדשים מספר במפעלים אחדים בצרפת, כדי לרכוש לי נסיון וכן כדי להחזיר את חובתי לארגון הסטודנטים היהודיים בצרפת.

כשחזרתי ארצה ב-1932, התחלתי לעבוד מחוץ סרביריה בעבודות טכניות פשוטות. לא יכולתי להסתגל אליהן. אחרי שעבדתי בצרפת כמנהל במפעלים גדולים, כאשר פנו אלי מנהל בית-הספר מונטיפיורי וחבר המורים, בהצעה שאצטרף אליהם, נעניתי ברצון. שלוש שנים לאחר מכן הייתי כבר מורה מוסמך. אני הייתי זה שאירגן את הקורסים המקצועיים הראשונים של ההסתדרות. דאגתי גם לטיפוח חיי-הספורט בבית הספר. לפעמים הייתי אני עצמי שופט בתחרויות כדורגל בין בתי הספר בעיר.

במלחמת השחרור שירתי כסגן בהגיא. שלחו אותי יחד עם רבים אחרים לעבור קורס מזורז להכרת הנשק, אולם לפני שגמרנו הסתיימו הקרבות, חזרתי לבית-הספר. דודי, המנהל, מת ממחלת לב ב-1954. היורשות, אשתו ובתו, ניסו לנהל את המוסד, אולם נואשו מכך, כשנוכחו כי רמתו של בית-הספר ירדה בהתמדה. שנתיים אחרי מות הדוד הן פנו אלי, ביקשו שאקבל על עצמי את תפקיד המנהל.

הסכמתי. עבדתי יום ולילה למען בית הספר.

1919: החלוק בחור

השעוריה היתה מזועזעת, לפתע מבחינתה הציבורית. הציבור כבר היה רגיל למעילות באמון מכל סוג שהוא. קציני-צבא ניצלו את תפקידיהם ומעמדם לצרכיהם הפרטיים; פקידי בנקים השתמשו בצופנים סודיים, כדי להבריח סכומים של מאות אלפי דולרים לחוץ-לארץ; גוברי-עיריות ניצלו את כספי העיר רייה לתועלתם הפרטית. טח אחד בלבד נשאר טהור: החינוך. החינוך היסודי, התיכוני והגבוה, למרות שופגע מתככים מפלגתיים, טרם סואב בשחיתות אישית.

לפני חצי שנה היה נדמה כי גם בבתי-הספר התיכוניים במדינה אחזה האש. המשטרה עצרה מספר מבוגרים ותלמידים, האשימה אותם בגניבה ומכירה של שאלוני בחינות הבגרות. המורים עצמם, האחראים במישרין על מערכת החינוך, נשארו מחוץ לתור. הם רומזו, נגנבו ונעשקו — אך יום לא היתה בקערה הכללית.

עד ליום השישי, ה-22 בחודש שעבר. השעה היתה שש אחר הצהריים. ליד הבית מספר 14, ברחוב סוקולוב בצפון תל-אביב, עצרה מכונת משטרה. קצין וחמישה שוטרים ירדו ממנה. הקבוצה עלתה במהירות לקומה השנייה, ירדה לאחר חצי שעה עם בעל אחת הדירות בבניין, המהנדס אליהו גלזמן, מנהלו של בית הספר המקצועי-תיכוני מונטיפיורי. אחד מאנשי החינוך החתיקים בתל-אביב.

עתוני יום הראשון יצאו בכותרות מרעישות: "מנהל בית ספר מקצועי נאשם במכירת תעודות בגרות מזויפות". (הטולם הזה 1130). מאוחר יותר התברר כי גלזמן עסק רק במכירת תעודות גמר של המוסד אותו ניהל, והאשם בכך כחוק.

עבר חלוצי לזמן

מהנדס אליהו גלזמן אינו הטיפוס הרגיל של המועל או המזיף המקצועי. לא אנשים רבים במדינה יכולים להתגאות בעבר חלוצי כה עשיר כשל המנהל. ברירתו הנאה ברחוב סוקולוב 14 סיפור גלזמן, ששחרר ממעצרו בערב הג השבועי עות, לכתב, "העולם הזה":

נולדתי באודסה שברוסיה ב-1903. בגיל שנתיים עליתי עם משפחתי ארצה. בגן ילדים למדתי כבר בארץ. בפתח-תקוה. כאותו מקום סיימתי את בית הספר היסודי. כשהייתי בן חמש היה אבי בין מיסדי עין-גנים שליד פתח תקוה.

היינו נתינים רוסים ובעיצומה של מלחמת העולם הראשונה, בשנת 1915, שלחו האמריקאים אניתי-קרב, תבוע מהתורכים להעלות את הנתינים הזרים הגתונים בסכנת הקרבות. על סיפון האונייה, עזבונו את הארץ והתגלגלנו למצרים, יון ובולגריה, עד שהגענו חזרה לרוסיה. לא היתה לנו כל כוונה להשאר במקום, והמשכנו עד שהגענו לחרכין במגורייה. שם המשכתי בלימודי וסיימתי את הגימנסיה.

המלחמה נסתיימה ובי-1919 חזרנו ארצה. אני התחלתי לעבוד כמכונאי בבית-חרושת גרמני ביפו, שהיה מייצר אבני-מלט ומרצפות. למדתי גם נגינה בצילו וחצוצרה בקונסרבטוריון שול-מית והייתי נותן שעוריי-נגינה לילדים קטנים. סדר-היום שלי היה כזה: בבוקר הייתי עובד בלבנים, בצהריים הייתי מטיק את העבודה, בתחילה כדי להחזיר אותו לרמה הגבוהה, עליה

הווי

רוח הזמן

באידת, נעצר מסורף שברח מבית-חולים לחולי-רוח בעכו, מכר בעשר-רית המחיר עבודות-יד שגנב ממחסן בית-חולים, טען, כשנעצר, כי בא לי אילת מאחר ושמע "שאפשר לעשות שם כסף".

אחוז הסימה

בתל-אביב, הביא אורח למשטרה ארוק כסף ובו שלושה שטרות של 50 ל"י, טען כי מצא אותו ברחוב, נעצר אחרי שהתברר כי בארוק היו 200 ל"י נוספות.

סקופ!

בעיר מכסיקו, מכסיקו, הוקנט במאי-הסרטים אמיליו פרננדז משי אלות עתונאים, שלף אקדח, פצע בריות שני עתונאים וצלם.

האיש הישר

באידת, נעצר סוחר מקומי בעיצור מה של תקופת בן-אפרים, גרם לגלי-ניחושים ושמועות, ביקש מיומנאי ה-משטרה לפרסם כי נעצר רק בעוון הכאת אשתו.

ניכוי משפחתי

במת-גן, חלם אורח כי פקידי מס-ההכנסה מעקלים את רכושו, הניף את ידו, הלם בראש אשתו, פצעה עד זוב דם, נעצר.

מוזר ביש

בתל-אביב, ניסתה אשה קשישה להתאבד, קשרה את חגורת-החנק למעקה המדרגות, קפצה לחלל בית-המדרגות, קרעה במסקלה את החגורה, נפלה מגובה של שלוש קומות, יצאה בסריטות קלות בלבד.

על הרבעה לא אישכנו

בקרית-גת, קנה ציון לוגאסי תיש להרבעה, תלה על שער חצרו שלט: "כאן תיש הרבעה מוסמך".

למהדרין

בנירווק, ארצות-הברית, נעצר ה-רב מכס פליישין, בן ה-64, כאשר נסיון לשלוח שני פקידים-משלה נוצריים, כדי שיעלימו עין מעברות על כשרות במועדון לילה יהודי בעיר ולא יתבעוהו לדין כעון הפרת חוק התקנים.

טיול ותיוך

בתל-אביב, התעורר יצחק דניאל משתו, נוכח כי בגדיו מעופפים באחיר, גילה כי גנב שלה את מכנסיו דרך אשנב דירתו בעזרת מקל-טיול.

תחרות בתל-הגנת

בתל-אביב, בעת הקרנת סצנת-עירום של הסרט הנערה, הגופה והפנינים, הופיעה צעירה עירומה במר-פסת מלון פרק ממול, זכתה למחאות כפיים של הצופים.

קוד המנגנון

בירושלים, תלש המנהל של אחד ממשרדי הממשלה מן העתון מודעה שהמליצה על שרון מעורר שויצרי בעל מנגנון חדיש המשמיע בזה אחר זה צלצל רגיל. צפירת מכונת, נביחת כלב, ירית אקדח וירית תותח, תלה את המודעה על לוח-המודעות בצד רשימת פקידים מאחריה, ביקשם להזמין את ההמצאה.

זכירת היזבל נמשכת:

הצעה מס' 4

מכונסי דקרון

קל ונעים לקרר

בצבעים מודרניים

DUPONT

DUPONT DACRON — MADE FOR — ORG

במחיר המוזל במיוחד של 21⁷⁵⁰

אביב

תל-אביב — ירושלים — חיפה

פקידים!

תלמידים!

הרשמו עזי היום לקורס קיץ ל"פטרונמים!"

קצרנות

עברית ו/או אנגלית (שני חודשים, סעמים בשבוע)

נ-אלסן גרגי (GREGG). המנהל: ח. ברקמא (קמפינסקי). תל-אביב, רחוב גורדון 5. חצלה מובטחת!

תה

היסס

תקבל פרס